جۇڭگونىڭ العا باسقان قادامىن ەشقانداي كۇش بوگەي المايدى

(باسى 1 - بەتتە)

زاڭدى سىلتاۋ ەتىپ وزدەرىنىڭ جۇڭگو ازاماتىن قىسپاققا الۋ ارەكەتىن اقتاعاندىمەن، اراشالاعانىمەن، امەريكا مەن كانادانىڭ ايتىپ وتىرعان زاڭىنىڭ امەريكانىڭ الداپ نەمەسە تارتىپ الۋىنا، بوتەنگە قىسىم جاساۋىنا، جەكە مۇددەنى كوزدەۋىنە قىزمەت كورسەتەتىن قۇرال عانا، ەشقانداي ادىلدىگى، ورىندىلىعى جوق ەكەندىگى حالىقارالىق قوعامعا ايدان انىق.

ملىڭ ۋانجوۋ وقيعاسىندا جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ تۇرعىسى دايەكتى، ايقىن. بارلىق قاجەتتى شارانى قولدانا وتىرىپ جۇڭگو ۇكىمەتى ٴوز ەلىنىڭ ازاماتى مەن كاسىپورنىنىڭ ورىندى، زاڭدى ۇقىق - مۇددەسىن باتىل قورعادى. ملىڭ ۋانجوۋدىڭ قيسىنسىز قاماۋعا الىنۋىنا قاتىستى جاعدايلاردان حابار تاپقان سوڭ، جۇڭگو ۇكىمەتى دەر كەزىندە قاتاڭ سويلەستى، قاتاڭ تۇرعىسىن ٴبىلدىردى ٴارى دەر كەزىندە ملىڭ ۋانجوۋعا كونسۋلدىق كومەك بەردى. وسىدان كەيىن جۇڭگو ۇكىمەتى كانادا جاقتى ملىڭ ۋانجوۋدى قويا بەرىپ، ونىڭ ورىندى، زاڭدى ۇقىق - مۇددەسىن شىن مانىندە قامتاماسىز ەتۋگە قاتاڭ قۋزاپ كەلدى. 100 ميلليونداعان جۇڭگو حالقى اسقاق ادىلەت ٴۇنىن شىعاندادى. ملىڭ ۋانجوۋدىڭ وتانىنا امان ورالۋى جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ ٴبىر ميلليارد 400 ميلليون جۇڭگو حالقىنىڭ، ۇلى جۇڭحۋا حالىق رەسپۋبليكاسىنىڭ ماڭگى جۇڭگو ازاماتتارىنىڭ ەڭ پارمەندى تىرەگى ەكەندىگىن تولىق ٴتۇسىندىردى.

ملىڭ ۋانجوۋ وقيعاسى مىنانى تولىق كورسەتتى: جۇڭگو پالە شىعارمايدى، الايدا پالەدەن دە قورىقپايدى. جۇڭگو ٴارقانداي فورماداعى ساياسي قۋقايدى جانە ٴادىليادان ورىنسىز پايدالانۋ ارەكەتىن استە قابىلدامايدى، جۇڭگو ازاماتتارىنىڭ وزگە ەلدىڭ ساياسي قىسپاعىنىڭ قۇرباندىعى بولۋىنا استە جول بەرمەيدى. جۇڭگو حالقى — ادىلەتتى قاستەرلەيتىن، زورلىق - زومبىلىقتان تايسالمايتىن حالىق، جۇڭحۋا ۇلتى — كۇشتى ۇلتتىق ماقتانىش سەزىمى جانە وزىنە سەنىمى بار ۇلت. جۇڭگو حالقى وزگە ەل حالىقتارىن ەجەلدەن باسىنىپ، ەزىپ، قۇلدانىپ كورگەن ەمەس، سونداي - اق ٴارقانداي سىرتقى كۇش اتاۋلىنىڭ ٴبىزدى باسىنۋىنا، ەزۋىنە، قۇلدانۋىنا استە جول بەرمەيدى. ٴارقانداي ادامنىڭ، ٴارقانداي كۇشتىڭ وسىلاي ىستەۋدى قيالداۋىنا جۇڭگو حالقى استە جول بەرمەيدى.

ملىڭ ۋانجوۋ وقيعاسىنىڭ ٴمانى — امەريكانىڭ جۇڭگونىڭ دامۋ اياق السىنا بوگەت بولۋعا، ٴتيپتى، ٴۇزىپ تاستاۋعا ۇرىنۋ. جۇڭگونىڭ جاساعان قۇلشىنىسى، قورعاعانى تەك ٴبىر ازاماتتىڭ ۇقىعى، ٴبىر كاسىپورىننىڭ ۇقىق - مۇددەسى عانا ەمەس، ونان دا ماڭىزدىسى، جۇڭگو حالقىنىڭ اناعۇرلىم تاماشا تۇرمىس كەشىرۋ، مەملەكەتتىڭ وسىزاماندانۋدى جۇزەگە اسىرۋ ۇقىعىن قورعاۋ بولىپ تابىلادى. ملىڭ ۋانجوۋ وقيعاسىنا ىشكەرىلەي ۇڭىلۋ ارقىلى جۇڭگو حالقى مىنانى اناعۇرلىم انىق كوردى: دۇنيە ٴجۇزىنىڭ 100 جىلدا بولماعان زور وزگەرىسى الدىندا، ٴبىز، ٴسوز جوق، بۇلجىماستان ٴوز جولىمىزبەن ٴجۇرىپ، قايىسپاس قايسارلىقپەن ٴوز ٴىسىمىزدى ويداعىداي ىستەپ، جوعارى دەڭگەيلى عىلىم - تەحنيكادا ٴوزىمىزدى ەگەلەندىرۋدى، ٴوزىمىزدى الۋەتتەندىرۋدى جۇزەگە اسىرىپ، ۇلى وتانىمىزدى اناعۇرلىم قۋدىرەتتى ەتىپ قۇرىپ شىعۋىمىز كەرەك.

بۇگىن جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۋىن جۇزەگە اسىرۋ كەرى قايتارۋعا كەلمەيتىن تاريحي ۇردىسكە ٴوتتى. ٴبىز مىنانى ابدەن ٴبىلۋىمىز كەرەك: ۇلتتىڭ گۇلدەنۋىنە قانشالىق جاقىنداعان سايىن، بارلىعى سونشالىق ساتىنە باسا بەرمەيدى، سونشالىق حاۋىپ - قاتەرگە، سىن - سايىسقا، ٴتيپتى، اقجال تولقىن، اساۋ اعىسقا تۋرا كەلەدى. ٴبىز مىناعان كامىل سەنەمىز: باستان - اياق تاريحتىڭ دۇرىس جاعىندا تۇرىپ، باستان - اياق ادامزاتتىڭ العا باسۋى جاعىندا تۇرىپ، داۋىلدى تولقىنداردان تايسالماي، سىن - سايىستارمەن بەتپە - بەت كەلىپ، بوران - شاشىندا بوگەلمەي العا ىلگەرىلەسەك، ٴبىزدىڭ ۇلى وتانىمىزدىڭ ورنىن ەشقانداي كۇش مىزعىتا المايدى، جۇڭگونىڭ العا باسقان قادامىن ەشقانداي كۇش بوگەي المايدى!

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 9 - ايدىڭ 25 - كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حاباري)

يان شياۋفي:

ىستىق قانىمەن التىن قالقان سومدادى

قاھارماندار شەجىرەسى

☐ انار بۇلت / شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى حان چين - يان

ول ىستىق قانىمەن التىن قالقان سومدادى، ادالدىعىمەن ٴبىر جاقتىڭ اماندىعىن قورعادى، ومىرىمەن ايىندى سەرتىن اماليەتتا ايگىلەدى.

ول — قاشقار ايماقتىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى سايلاۋىت ساقشى تارماق اترەتى ەرەكشە شايقاس ۇلكەن اترەتىنىڭ بۇرىنعى ورىنباسار ۇلكەن اترەت باستىعى يان شياۋفي. 2013 - جىلى 8 - ايدىڭ 20 - كۇنى يان شياۋفي مىندەت وتەۋ بارىسىندا، باقىتقا قارسى، ەرلىكپەن قۇربان بولدى، سول كەزدە ول نەبارى 32 جاستا بولاتىن.

2014 - جىلى 3 - ايدا يان شياۋفيگە قوعام حاۋىپسىزدىگى مينيسترلىگى مەملەكەتتىك قوعام حاۋىپسىزدىگى جۇيەسىندەگى 1 - دارەجەلى قاھارمان ۇلگى اتاعىن تولىقتاپ بەردى، سول جىلى 11 - ايدا اۆتونوميالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتى توڭكەرىستىك قۇربان دەپ بەكىتتى.

قاھارماندىق ماداق جىرىن جازدى

”ول جۇمىس ورنىن ٴسۇيىپ، كاسىبىن قادىرلەيدى، شارشاپ - شالدىعۋدان قارامادى، سۇيىسپەنشىلىگى مەن وشپەندىلىگى ايقىن بولدى، سۇرقيالىقتى ولەردەي جەك كوردى“. 9 - ايدىڭ 13 - كۇنى قاشقار ايماقتىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى سايلاۋىت ساقشى تارماق اترەتى ەرەكشە شايقاس ۇلكەن اترەتىنىڭ باستىعى ديار داۋۋتتىڭ ٴالى ەسىندە، يان شياۋفي ونىڭ ەڭ ەسىنەن كەتپەس جاۋىنگەر سەرىگى جانە باسشىسى ەدى.

يان شياۋفي 2004 - جىلى شينجياڭ ساقشى - وفيتسەرلەر جوعارى دارەجەلى تەحنيكۋم مەكتەبىنە ەمتيحان ارقىلى ٴوتىپ، 2006 - جىلى قىزمەتكە قاتىناسقان، ىلگەرىندى - كەيىندى داڭقپەن ٴبىر رەت 2 - دارەجەلى، 2 رەت 3 - دارەجەلى ەڭبەك سىڭىرگەن، 3 رەت ماراپاتتالعان، تالاي رەت تاڭداۋلى كوممۋنيستىك پارتيا مۇشەسى، تاڭداۋلى ۇكىمەت قىزمەتكەرى بولىپ باعالانعان.

ساقشى بولعانىنان بەرى يان شياۋفي قىزمەتتەردىڭ ٴبارىن ايتارلىقتاي تىندىردى.

”ول مۇقيات، تاباندى بولدى، ەرەكشە قۇلشىنىپ كەلدى، قانداي ىستە بولسىن، ەرلىكپەن الدىڭعى شەپتە اتويلادى، ناتيجەلەرىنىڭ ٴبارى دە جان قيارلىقپەن تەر توگۋدەن كەلگەن“. يان شياۋفيدىڭ كوزى ٴتىرىسىندەگى قىزمەتتەستەرى مەن دوستارى وسىلاي باعالادى.

قىرىقپا شاش، جايداري ٴجۇز، بۇل يان شياۋفيدىڭ قۇربان بولۋدان بۇرىن ۋيچاتتا دوستىق شەڭبەرىندە جاريالاعان ەڭ سوڭعى سۋرەتى، ول ”جەڭىسپەن ورالامىن“ دەپ جازىپتى. وسى سۋرەت جاريالانىپ 7 ساعاتتان كەيىنگى 2013 - جىلى 8 - ايدىڭ 20 - كۇنى يان شياۋفي ٴبىر رەتكى زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك دەلوسىن ٴبىر جايلى ەتۋ بارىسىندا، باقىتقا قارسى، قۇربان بولىپ، ٴومىرى 32 جاستا اياقتادى.

ىسىلعان شەبەرلىك شىڭدادى

قاشقار ايماقتىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى سايلاۋىت ساقشى تارماق اترەتى ەرەكشە شايقاس ۇلكەن اترەتىنىڭ سايلاۋىت ساقشىسى جاڭ ياجيەنىڭ ٴالى ەسىندە، يان شياۋفي جاتتىعۋ الاڭىنداعى ”جان قيار جىگىت“ بولاتىن.

تەمىر سوقساق قۇرىش بول، بۇل يان شياۋفيدىڭ ۇمتىلايتىن اقىلياسى. جاتتىعۋ بارىسىندا ول باستان - اياق ٴوز باسىنان ۇلگى كورسەتىپ، بارلىق تاكتيكالىق ارەكەتتەردىڭ ساباق ٴتۇسىندىرۋىن، ٴسوز جوق، ٴوزى ىستەپ كورسەتەتىن. كادىمگى جەر باۋىرلاپ ىلگەرىلەۋدىڭ ٴوزىن قاتەلىكتى تۇزەتۋ، انىقتاپ ٴتۇسىندىرۋ ٴۇشىن جاتتىعۋ الاڭىندا ورىنباسار ۇلكەن اترەت باستىعى باسىمەن 3 — 4 رەت قايتالايتىن.

ۇلگى كورسەتۋ، ٴتۇسىندىرۋ، قاتەلىكتى تۇزەتۋ بارىسىندا يان شياۋفي جالىققان ەمەس، ”سول قولىڭدى جاقسى مەڭگەرمەدىڭ“، ”تايساقتاما“، ”ىرىقتىلىقپەن العا ۇمتىل“ ... جاتتىعۋ الاڭىنىڭ بارلىق جەرىنەن ونىڭ داۋىسى ەستىلىپ تۇراتىن. قۇر قول قورعانۋ جانە مەڭگەرۋ، قۋعىنداۋ تاكتيكاسى جاتتىعۋى، يان شياۋفي ۇنەمى ٴوزى شىعىپ، قارا تەرگە مالشىنعانشا جاتتىعۋ جاسايتىن.

قان توگىپ، تەر اعىزسا دا كوزىنەن جاس شىعارمادى، ارىپ - شارشاپ قينالسا دا قاتاردان قالمادى. سان رەتكى جاپالى جاتتىعۋ ارقىلى يان شياۋفيدىڭ ىسىلعان شەبەرلىگى مەن بەرىك ەرىك - جىگەرى قالىپتاسىپ، مىندەت وتەگەندە سابىرلى دا سالماقتى بولىپ، باتىمدى شابۋىلداپ، تالاي رەت تاماشا ناتيجە جاراتتى.

ساقشى بولۋ سەرتىن اماليەتتا ايگىلەدى

يان شياۋفيدىڭ كوڭىلىندە باستان - اياق ٴبىر سەرت بولدى، ياعني ەشقانداي قيىنشىلىق بوگەي المايتىن ۋادە — حالىق ساقشىسىنىڭ قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگىن ادالدىقپەن اتقارۋ.

2011 - جىلى 1 - ايدىڭ 27 - كۇنى قاراستى اۋماقتى ارالاپ جۇرگەن يان شياۋفي قولباسشىلىق ورتالىعىنىڭ ”جاياۋلار كوشەسىندە بۇقارا كومەككە مۇقتاج“ دەگەن بۇيرىعىن تاپسىرىپ الىپ، دەرەۋ ٴىس بولعان جەرگە بارىپ احۋال ۇعىسادى.

تەكسەرۋ ارقىلى كومەك سۇراۋشى لۋي فاميليالى ايەلى مەن 5 ايلىق قىزىن ەرتىپ، سىچۋانداعى اۋىلىنان قاشقارعا تۋىسىنا قارا تارتىپ جۇمىس ىستەمەكشى بولىپ كەلگەندىگىن، الايدا ٴتۇرلى سەبەپتەرمەن لايىقتى جۇمىس تابا الماعاندىعىن، الا جۇرگەن اقشالارىنان دا ماندىمدى ەشتەڭە قالماعاندىعىن بىلەدى. لۋي فاميليالى ٴبىر وتباسىنداعى 3 جاننىڭ شاعىن تۇسەلحانادا تۇنەپ جۇرگەندىگىن، ٴسۇت تالقانىن ساتىپ الار اقشالارى بولماعاندىقتان قارىنى اشقان قىزدارىنىڭ شىرىلداپ جىلاعانىن كورگەن يان شياۋفي جان قالتاسىنداعى 200 نەشە يۋانىن ولاردىڭ قولىنا ۇستاتىپ شۇعىل قيىنشىلىعىن شەشتى.

سول كەزدە يان شياۋفيدىڭ كىرىسى دە ماردىمسىز ەدى، ايەلى ۇساق - تۇيەك جۇمىسپەن شاي - تۇزدى ايىراتىن، 2010 - جىلى ەندى عانا ٴۇي العان ەدى. ”كومەككە ٴزارۋ جاندار الدىندا ول تيتتەي دە ساراڭدىق ەتپەيتىن“، - دەدى جاڭ ياجيە ەسكە الىپ.

كەزىندەگى جاۋىنگەر سەرىگى، بۇل كۇندەرى قاشقار ايماقتىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى سايلاۋىت ساقشى تارماق اترەتىندە قىزمەت ىستەيتىن جاۋ ليجۋان يان شياۋفيگە ”جاقسى ادام“ دەگەن باعا بەردى.

مەيلى يان شياۋفي كوزىنىڭ تىرىسىندە كومەكتەسكەن بۇقارا بولسىن، الدە وعان ”ارتقى ەسىك“ ىستەيمىن دەپ تۋيتارلىعان سىرت ادام بولسىن، ٴبارى دە ونى ٴبىر اۋىزدان ”جاقسى ادام، جاقسى ساقشى“ دەپ باعالايدى.

(باسى 1 - بەتتە)

ىندەت ىقپالىنا ۇشىراعانىمەن، ىقىلاستى ساياحاتشىلار شينجياڭدى اڭساعان كوڭىل كۇيلەرىن باسا المادى. جۇڭچيۋ دەمالىسىندا رايونىمىز ەل ىشىنەن كەلگەن 3 ميلليون 201 مىڭ 500 ادام - رەت ساياحاتشى قابىلداپ، 2 ميلليارد 190 ميلليون يۋان ساياحات كىرىسىن جۇزەگە اسىردى.

سيفردىڭ استارىنان ايگىلەنگەن ٴمان وزگەشە! الىستان كەلگەن كوپ ساياحاتشى ”شينجياڭ وتە حاۋىپسىز ەكەن!“، - دەدى.

ساياحاتشىلاردىڭ ”حاۋىپسىز“ دەۋىنىڭ 2 ٴتۇرلى ٴمانى بار — شينجياڭ جاراسىمدى، ورنىقتى، مەيلى قايدا بارساڭىز دا تاماشا كوڭىل كۇيدە بولاسىز؛ ىندەتتەن ساقتانۋ - تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرعاندىقتان، بارلىق جەردىڭ ٴتارتىبى رەتتى بولىپ، ”باس اماندىعىن“ سەزىندىرىپ عانا قويماي، ”الاڭسىزدىقتى“ تيپتەن سەزىندىرەدى.

قوعامنىڭ ورنىقتى كۇيى مەن ورنىقتىلىق پايداسىنىڭ جارىققا شىعۋى جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىنىڭ عىلمي جەتەكشىلىگىنەن كەلگەن.

”بۇكىل پارتيا جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن دايەكتىلەندىرۋدى ساياسي مىندەت ەتىپ، تولىق، دالمە - ٴدال دايەكتىلەندىرۋ جاعىنا كۇش سالىپ، شينجياڭ قىزمەتىنىڭ باستان - اياق دۇرىس ساياسي بەتالىستى ساقتاۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك“. 3 - رەتكى ورتالىقتىڭ شينجياڭ قىزمەتى جونىندەگى اڭگىمە ماجىلىسىندە باس شۋجي شي جينپيڭ شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىعىن ىلگەرىلەتۋدىڭ ٴتۇيىندى قىزمەتىن جاپپاي ورنالاستىرىپ، ”شينجياڭ قىزمەتىنىڭ باس نىساناسىن مىقتاپ يگەرۋ كەرەك“ دەگەندى باسا دارىپتەدى. بۇل كەزەكتەگى جانە مۇنان بىلايعى ٴبىر مەزگىلدەگى شينجياڭ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋدىڭ ٴتۇبىرلى بويسۇنۋ ولشەمى.

باس نىسانا — تۇ، بەتالىس. بۇگىنگى كۇندە شينجياڭنىڭ ورنىقتىلىق جاعدايى ۇزدىكسىز جاقسارىپ، بۇكىل رايوندا ٴۇرتىس 4 جىلدان استام ۋاقىت زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك دەلولارى تۋىلعان جوق، قىلمىستىق ىستەر دەلولارى، قوعام اماندىعى دەلولارى، حاۋىپسىزدىككە قاتەر ٴتوندىرۋ دەلولارى، الەۋمەتتىك حاۋىپسىزدىك وقيعالارى زور دارەجەدە ازايىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ حاۋىپسىزدىك سەزىمى كورنەكتى كۇشەيىپ، قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىق جونىندەگى سەنىمدەرى ونان ارى نىعايدى.

”ەمىن - ەركىن تاماقتانىپ، جايلى كيىنىپ، تىنىش ٴومىر كەشىپ، سالت - سانادان ٴلاززاتتاناندى“. ىرعىن تۇرمىس ورناعان، بارلىق كاسىپ ورىكەندەگەن، مادەنيەت گۇلدەنگەن، ۇلتتار ىنتىماقتى بولعان بۇگىنگى شينجياڭ تاريحتاعى ەڭ جاقسى گۇلدەنۋ، دامۋ مەزگىلىندە تۇر.

قوعام ورنىقتىلىعىنىڭ جەتىستىكتەرى اناعۇرلىم بەكەمدەلدى

ەجەلدەن بەرى شەكارا ٴوڭىر ورنىقتى بولسا، مەملەكەت تىنىش بولعان؛ شەكارا ٴوڭىر بىلىقسا، مەملەكەتتىڭ تىنىش بولۋى قيىنعا تۇسكەن. رايونىمىز سوتسياليستىك زاڭمەن جونگە سالۋ تۋىن بيىك ۇستاپ، زاڭمەن جونگە سالۋ رۋحىن اسقاقتاتىپ، مەملەكەتتى زاڭمەن جاپپاي جونگە سالۋ تالابىن شينجياڭ قىزمەتىنىڭ ٴار سالاسىندا تياناقتاندىردى.

”لاڭكەستىكتىڭ، ۇشقارىلىقتىڭ ناقتى حاۋىپ - قاتەرى الدىندا، جۇڭگونىڭ شينجياڭى باتىل شارا قولدانىپ، لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۇرەسىن زاڭ بويىنشا ورىستەتىپ، لاڭكەستىك ارەكەتتەردىڭ كوپ تۋىلۋ، ٴجيى تۋىلۋ بەتالىسىن ٴونىمدى تەجەپ، ٴار ۇلت حالىق بۇقاراسىنىڭ ٴومىر ٴسۇرۋ ۇقىعى، دامۋ ۇقىعى سياقتى نەگىزگى ۇقىق - مۇددەلەرىن ەڭ جوعارى شەكتە قامتاماسىز ەتتى“. 3 - ايدىڭ 30 - كۇنى شاڭحاي سەلبەستىك ۇيىمىنىڭ باس حاتشىسى جانە قاتىستى مەملەكەتتەردىڭ جۇڭگودا تۇراتىن ەلشىلەرى مەن ديپلوماتتارى شينجياڭ حالىقارالىق كورمە ورتالىعىنا كەلىپ، ”شينجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۇرەسى نەگىزگى تاقىرىپتىق كورمەسىن“ ەكسكۋرسيالادى. كوپتەگەن ەلشى شينجياڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋدىڭ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋدىڭ ۇتىمدى تاجىريبەسىن تاپتى، بۇل حالىقارالىق قوعام جونىنەن ۇلگى الۋ مانىنە يە دەپ قارادى.

تىنىش كۇندە حاۋىپ - قاتەردى ۇمىتپاۋ، جونگە سالىنعان كۇندە دە بىلىقپالىقتىڭ بولارىن ۇمىتپاۋ كەرەك. بۇكىل رايوندا جوعارىدان تومەنگە دەيىن شينجياڭ قىزمەتىنىڭ باس نىساناسىن مىقتاپ يگەرىپ، لاڭكەستىككە قارسى تۇرىپ، ورنىقتىلىقتى قورعاۋدىڭ كەشەندى شارالارىن ويداعىداي جۇرگىزىپ، قوعام ورنىقتىلىعىنىڭ جەتىستىكتەرىن ونان ارى بەكەمدەدى.

7 - ايدىڭ 26 - كۇنىنەن 29 - كۇنىنە دەيىن رەسەي، وزبەكستان، پولشا، قازاقستان، مولدوۆا سياقتى ەلدەردىڭ حالىقارالىق ساۋدا قوعامدارى مەن ەل اتتاعان كاسىپورىندارىنىڭ جۇڭگوداعى ۋاكىلدەرى شينجياڭعا كەلىپ ارالاپ، ساپاردا بولدى. حۋانو ىشياڭ (بەيجيڭ) ساۋدا شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ ۋاكىلى لينشي بەلورۋسسيادان كەلگەن. ول شينجياڭ حالىقارالىق ۇلكەن بازارىن ارالاعان كەزدە بىلاي دەدى: ”مەن بازار دەگەن ٴسوزدى تۇسىنەمىن، الايدا بۇل ارانىڭ وسىنشاما جاقسى ەكەندىگىن ويلاماعان ەكەنمىن! ساياحاتشىلار نەمەسە ساۋداگەرلەر بولسىن، ٴبارىنىڭ جۇزدەرىنەن كۇلكى ەسەدى، بار الاپ ومىرشەڭدىككە تولىپتى“.

شينجياڭنىڭ كوركى، شينجياڭنىڭ جونگە سالىنۋى كوپتەگەن ادامدى تاماساندىردى. ەسىك اشقان، گۇلدەنگەن شينجياڭ دۇنيە جۇزىندەگى ٴار ەلدىڭ جۇڭگودا تۇراتىن ەلشىلەرىنىڭ، كاسىپورىنشىلارىنىڭ ۋاكىلدەرىنىڭ ناق مايداندا ەكسكۋرسيادا، ساپاردا بولۋعا ۇسىنىس ەتتى، ”مىڭ ەستىگەنىنەن ٴبىر كورگەن ارتىق“ دەگەن وسى ەكەن دەپ سۇيىنگەندەر دە از ەمەس. تاياۋدا سىرتقى ىستەر مينيسترلىگىنىڭ مالىمدەمەشىسى جاۋ ليجيان دا ميكروبلوگتا شينجياڭدى قولداپ: ٴبىزدىڭ شينجياڭ جاقسى جەر! دەپ تىلگە الدى.

”كوكتەمدە سۋدىڭ جىلىعانىن الدىمەن ۇيرەك بىلەدى“، ٴتۇرلى بازار تۇلعالارى قوعامدىق ورتانى، شارۋاشىلىق - ساۋدا ورتاسىن سەزگىرلىكپەن اڭعاردى.

سيفر ەڭ پارمەندى دالەل. 6 - ايدىڭ سوڭىنا دەيىن رايونىمىزدا تىزىمگە الىنىپ تىركەلگەن ٴتۇرلى بازار تۇلعالارى 2 ميلليون 95 مىڭعا جەتىپ، 2015 - جىلدىڭ سوڭىنداعىمەن سالىستىرعاندا 88.7% ارتتى. اۆتونوميالى رايوندىق بازار باقىلاۋ - باسقارۋ مەكەمەسىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى ارتۋ دەڭگەيىنىڭ جوعارىلىعى بويىنشا الدىڭعى 3 ورىندى قاشقار، حوتان، اقسۋ ايماقتارى يەلەگەندىگىن ايتتى. سوڭعى جىلداردان بەرى ورنىقتىلىق پايداسىنىڭ ۇزدىكسىز جارىققا شىعۋى قارجى قوسۋشىلاردىڭ رايونىمىزعا، اسىرەسە، وڭتۇستىك شينجياڭ وڭىرىنە قارجى قوسۋ سەنىمىن ارتتىردى.

”قازىر وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ جەرى ىرىستى، ەلى تىنىشتى، جاعدايى توتەنشە تاماشا، نىساندار جەدەل تياناقتاتۋدا، بارلىق جەردە ساۋدا ورايى تابىلادى دەۋگە بولادى“، - دەدى شينجياڭ جۇڭگي ليفت شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باس ديرەكتورى لي گوجيە تەبىرەنگەن سەزىممەن، - ”بۇرىن قارجى قوسۋدان الاڭدايتىنبىز، قازىر كەشىگىپ قۇر قالۋدان الاڭدايتىن بولدىق!“ قاشقاردىڭ وزگەشە وڭىرلىك ورنىن باسىمدىعىن كورگەن وسى سەرىكتەستىك 1 - مەرزىمدە 110 ميلليون يۋان قارجى قوسقان ليفت ٴوندىرۋ نىسانى شامامەن 9 - ايدىڭ سوڭىندا وندىرىسكە قوسىلادى.

شينجياڭنىڭ قوعامدىق كەلەلى جاعدايىنىڭ بايانىدى ورنىقتىلىعىن، ۇزاق ۋاقىتتىق ورنىقتىلىعىن ساقتاۋ كەمەڭگەرلىك شەشىم ٴارى حالىقتىڭ قالاۋى. ٴار ۇلت بۇقاراسى اناعۇرلىم كوپ، اناعۇرلىم تىڭعا، اناعۇرلىم ناقتى تابىس سەزىمىنە، باقىت سەزىمىنە، حاۋىپسىزدىك سەزىمىنە يە بولدى، مىنە بۇل ”حالىقتى باقىتقا كەنەلتۋدىڭ“ ەڭ جاندى بەينەسى.

نەگىزگى ساتىنى جونگە سالۋدىڭ جاڭا ارناسى قالىپتاستى

ايىرىلىسامىز دەپ قيعىلىق سالعان ەرلى - زايىپتىلاردى ”اقىل ايتۋ تاسىلىمەن“ جاراستىردى؛ ەڭبەكاقىسىن داۋلاعان شارۋا جۇمىسكەرلەردى ەڭبەك باقىلاۋ - تەكسەرۋ تاراۋلارىمەن، جۇمىسشى ىستەتكەن كاسىپورىندارمەن بىرگە ”بىرلەسىپ قيمىلداۋ تاسىلىمەن“ ٴبىتىستىردى... كورلا قالالىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسىنىڭ شينچىڭ ساقشى بولىمشەسى ”الۋان ٴتۇرلى“ جاراستىرۋ ٴتاسىلىن قولداندى، بيىل 1 - ايدان 8 - ايعا دەيىن 712 قايشىلىقتى، داۋ - شاردى جاراستىرىپ، جاراستىرۋ مولشەرى 96%كە جەتتى.

كورلا قالاسى ىنتىماق ٴمالىسى ليحۋا الەۋمەتتىك اۋماق سىناق ٴتۇيىنى قايشىلىق، داۋ - شار شاعىمىن قايىرىنان جونگە سالۋ ورتالىعىن قۇرىپ، حالىق سوتى، قوعام حاۋىپسىزدىگى، ٴادىليا سياقتى تاراۋلاردىڭ، سونداي - اق كاسىپتىك جاراستىرۋ القاسىنىڭ كۇشىن بىرىكتىرىپ، قايشىلىقتى، داۋ - شاردى ”ٴبىر ورىندا“ باسقارىپ، ”ٴبىر تەرەزەدە“ ٴبىتىرىپ، ”ٴبىر جەلىدە“ ٴبىر جاقتى ەتىپ، ورتالىقتى نەگىزگى تۇلعا ەتكەن، كوپ تۇعىر بىرگە كۇش سالعان قايشىلىقتى، داۋ - شاردى ٴار ٴتۇرلى جولمەن شەشۋ مەحانيزمىن قالىپتاستىردى.

”باسقارۋدان“ ”جونگە سالۋعا“ دەيىن اتاپ ايتقاندا، قوعامدىق جونگە سالۋ ۇستانىمىنداعى جاڭالىق ٴارى قىزمەت تاسىلىندەگى، ادىسىندەگى سەكىرۋ. رايونىمىز قوعامدىق جونگە سالۋدى ەگجەي - تەگجەيلىلەندىرۋدى نىسانا ەتىپ، قوعامدىق جونگە سالۋ تۇزىلىسىندە جاڭالىق اشۋ، قوعامدىق جونگە سالۋ ٴتاسىلىن جاقسارتۋ جاعىندا ۇتىمدى ىزدەنىستەر جاسادى. پارتكوم باسشىلىق ەتەتىن، ۇكىمەت جاۋاپتى بولاتىن، قوعام سايكەسەتىن، بۇقارا اتسالىساتىن، زاڭمەن جونگە سالۋ ارقىلى قامتاماسىزداندىرىلاتىن قوعامدىق جونگە سالۋ ٴتۇزىلىسىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىرىپ، بىرگە قۇراتىن، بىرگە جونگە سالاتىن، بىرگە يگىلىكتەنەتىن قوعامدىق جونگە سالۋ ارناسىن قالىپتاستىردى.

قارامايلى قالاسى نازاردى قوعامدىق جونگە سالۋ سالاسىنداعى قولامتالى، قيىن ماسەلەلەرگە شوعىرلاندىرىپ، قالانىڭ بۇقارانىڭ ارمان - تىلەگىمەن تىعىز بايلانىستىرىپ، «قارامايلى قالاسىنىڭ ٴيت باعۋدى باسقارۋ ەرەجەسى»، «قارامايلى قالاسىنىڭ بوران اپاتىنان ساقتانۋ ەرەجەسى» سياقتى 7 ٴتۇرلى جەرگىلىكتى زاڭ ەرەجەنى ىركەس - تىركەس جاريالاپ اتقارىپ، نەگىزگى ساتىنى جونگە سالۋ اماليەتىندا بويسۇناتىن زاڭ بولۋدى جۇزەگە اسىردى؛ ٴۇرىمجى قالاسى الەۋمەتتىك اۋماق كادرلارى مەن ٴۇي قوجالىعى سەرىكتەستىگىندەگى قىزمەتكەرلەردى اۋىستىرىپ مىندەتكە قويۋ ارقىلى پارتيا مۇشەلەرىنىڭ اۆانگاردتىق ۇلگىلىك رولدارىن ساۋلەلەندىرىپ، پارتيا ۇيىمىن ٴۇي قوجالىعى كاسىپورىندارىنا ٴونىمدى كىرىستىرىپ، الەۋمەتتىك اۋماق پەن ٴۇي قوجالىعىن بىردەي جونگە سالۋدى جۇزەگە اسىردى؛ اقسۋ ايماعى جاراستىرۋشىلار قوعامى، حالىق جاعدايىن رياسىز كەڭەسۋ ورنى سياقتى بۇقارا باسقارۋىنداعى ۇيىمداردى قۇرىپ، حالىق جاعدايىن كەڭەسۋ، قىستاق تۇرعىندارى ٴىس ايتۋ سياقتى قيمىلدار ورىستەتتى. ”كوڭىلدى بالاقايدىڭ ساعات 6 جارىمداعى ساباقحاناسى“، ”قارتتارعا ۋاقتىشا قارايلاسۋ“ سياقتى دانەكەرلەردەن پايدالانىپ، 12 مىڭنان استام ادامعا (رەت) كومەكتەسىپ، ۋاقىتشا قارايلاسىپ قىزمەت كورسەتتى، مۇنان 113 مىڭنان استام بۇقارا يگىلىكتەندى...

قايشىلىق پەن داۋ - شاردى نەگىزگى ساتىدا شەشۋ، جاراسىمدىلىق، ورنىقتىلىق بويىنشا قۇرۋ قيمىلى نەگىزگى ساتىدا ورىندالدى، بارلىق ادام جاۋاپتى بولاتىن، بارلىق ادام ٴوز جاۋاپكەرشىلىگىن وتەيتىن، بارلىق ادام يگىلىكتەنەتىن قوعامدىق جونگە سالۋ ارناسى قالىپتاسۋدا.

(باسى 1 - بەتتە)

الەۋمەتتىك اۋماق قارتقا ”وكىل بالا“ ەتىپ ۋاڭ جيانىدۇڭدى ورنالاستىردى ٴارى ”وكىل بالا“ دەگەن ٴسوز جانە الەۋمەتتىك اۋماقتىڭ تەلەفون ٴنومىرى جازىلعان تىلەكتەستىك كارتوچكاسىن قارتتىڭ ٴۇيىنىڭ ەڭ كورنەكتى ورنىنا جاپسىرىپ، قارتتىڭ بايلانىس جاساۋىنا قولايلىلىق جاسادى.

جايشىلىقتا قارتتى شيپاحاناعا اپارىپ ەمدەتۋ، اۋىق - اۋىق قارتقا ٴدارى - دارمەك، كوكونىس، كۇرىش، ۇن، ماي ساتىپ اكەلۋ سياقتى جۇمىستار ۋاڭ جيانىدۇڭنىڭ قىزمەتىنىڭ ٴبىر بولەگىنە اينالعان. ول ۇنەمى قارتتىڭ ۇيىنە بارىپ، قارتپەن اڭگىمەلەسىپ، قارتتىڭ جۇڭنىپ - شايىنۋىنا كومەكتەسىپ، ٴۇي ٴىشىن جيناستىرىپ بەرەدى.

”ٴبىزدىڭ ىستەگەنىمىزدىڭ بارلىعى ۇساق - تۇيەك ىستەر بولعانىمەن، قارتتاردىڭ قيىنشىلىعىن شەشتى. كانديدات پارتيا مۇشەسى رەتىندە، مەن ىستەۋگە ٴتيىستى ىستەرىمدى ىستەپ، بۇقارانىڭ قولداۋىنا يە بولدىم ٴارى شىنايى سۇيىسپەنشىلىككە بولەندىم“، - دەدى ۋاڭ جيانىدۇڭ.

قىسقا عانا بىرنەشە ايدا گۇ شۋجىن قارت پەن ۋاڭ جيانىدۇڭ تەرەڭ سۇيىسپەنشىلىك ورناتتى، قارتتىڭ بالالارى دا الەۋمەتتىك اۋماق كادرلارىنىڭ اكە - شەشەسىنە قارايلاسقانىنا ەرەكشە العىس ايتتى.

حۋچۇي مينجۋ الەۋمەتتىك اۋماعى پارتكومىنىڭ شۇجيى تيە يان بىلاي دەپ تانىستىردى: حۋچۇي مينجۋ الەۋمەتتىك اۋماعى ”مەن بۇقارا ٴۇشىن ناقتى ٴىس ىستەيمىن“ اماليەتتىق قيمىلىن پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسىنىڭ تابان تىرەر تياناعى جانە كۇش سالۋ ٴتۇيىنى ەتۋگە تاباندى بولىپ، بۇقارا قاجەت ەتكەن، اسىعىپ وتىرعان ىستەردى دەر كەزىندە شەشىپ، بۇقاراعا تيىمدىلىك جەتكىزىپ، تۇرعىنداردىڭ بىردەن جاقسى باعاسىنا يە بولدى. ”الدىمەن جەردە ٴبىز بۇقارانىڭ ’بولماشى تىلەگىن‘ ۇزدىكسىز قابىلداپ، ’وكىل بالالار‘ مەحانيزمىن ونان ارى كەمەلدەندىرىپ، بۇقاراعا اناعۇرلىم ەتەنە، اناعۇرلىم ٴتيىمدى قىزمەت وتەيمىز“.